

1.

Správná výchova psů HNED OD POČÁTKU 10. díl

Už jste se také někdy lekli, když kolem vás náhle přejel hřmící nákladák? Už se vám téměř zastavilo srdce, když sběrný vůz pod vašimi okny začal z kontejneru vysypávat sklo? Mně ano. A co mají teprve říkat psi, kteří na rozdíl od nás nedokážou pochopit souvislost s nečekanou zvukovou kulisou?

Není divu, že v takových situacích sebou cuknou, vykazují známky strachu a jsou krajně nejistí. My sice nejsme schopni psům slovně vysvětlit, co se zrovna děje, zato je můžeme připravit na to, aby se dokázali vypořádat se situacemi, které v nich vzbuzují strach. Poté, co jsme se v tomto seriálu zabývali přenosem nálad, budeme se dnes věnovat tomu, jak se psem cíleně nacvičit styk s okolním prostředím a při tom zároveň podpořit jeho psychiku.

Obrázek 1: Cyklista!

Není objektem, který by se měl pronásledovat, lovit nebo na nějž by se mělo naskakovat, ale tvorem, jemuž vyhovuje

neobtěžován zmizet kdesi v dáli. Někteří psi na to ovšem mají úplně jiný pohled, a proto je nutno s nimi takové situace důkladně procvičit. Koneckonců cyklisté jsou dnes téměř všude, je celkem jedno, zda bydlíte ve městě, nebo na vesnici. Za normálních okolností psa zásadně nevodíme na straně do silnice, abychom se vyhnuli tomu, že náhle skočí pod auto. Nyní je ovšem žádoucí těsný kontakt s podnětem zvaným cyklista. Psi jsou na vodítku a pokojně krácejí u nohy zrovna tak, jak se to předtím naučili na cvičišti. Naše cvičební skupina se chová příkladně. Není divu, vždyť celý tým pilně cvičil. Zpočátku to ovšem může vypadat také úplně jinak, a právě v takovém případě se

vyplatí předem se domluvit se spřízněným cyklistou a situaci zinscenovat. Koneckonců není zrovna zdvořilé kazit cyklistům, kteří se chtějí rekreovat, radost tím, že kolem nich necháme poskakovat svého psa. Později můžeme vodítko odepnout a nechat psa jít na volno u nohy. Při tom je ovšem třeba ho velmi pozorně sledovat, abychom jakýkoli náznak neposlušnosti rozpoznali hned v zárodku. Dbejte na to, aby se váš pes soustředil výhradně na vás, a v případě nezbytnosti použijte k získání jeho pozornosti hračku nebo pamlskek. Co je vhodnější, záleží na tom, na který z obou podnětů váš pes lépe reaguje: zda je víc hravý, nebo žravý.

Obrázek 2: Koně!

To, co nejednoho člověka na procházce uvede do stavu radostné blaženosti, může být pro psa být maximálně stresující. Zvláště když se s obrovskými kopytníky setká poprvé, můžete najisto počítat s prudkou reakcí. Podle individuálního charakteru psa se může dostavit buď panický úprk, nebo naopak štěkot a vrčení, co hrdlo ráčí. Že by nějaký pes koně prostě ignoroval, nebo se k nim dokonce choval přátelsky, k tomu dochází jen zřídka.

Protože jsme coby majitelé za své psy zodpovědní, jistě nechceme riskovat, aby kolemjedoucí jezdec z koně spadl jen proto, že náš pes vyvádí jako pomínutý. Tak senzitivní zvíře, jakým je kůň, se snadno vyděsí a vydá na úprk, takže bychom měli taková setkání předem nacvičit. A má to i jiný důvod: přivykání na koně a další velká zvířata, třeba krávy na pastvě, posiluje sebevědomí psa a umožní mu se suverénněji vyrovnávat se s nechtěnými podněty.

Majitelka psa na snímku se zachovala správně. Navazuje s koněm přátelský kontakt, zatímco její pomocnice nespouští oči ze psa. Psi mohou zůstat trochu pozadu, rozhodně je nesmíme nutit k tomu, aby šli do těsné blízkosti koní. Jejich případný zájem musí vzejít z nich samých, a to ve chvíli, kdy se pes cítí dostatečně jistý, aby takový krok provedl. Přímý kontakt mezi koněm a psem ostatně není žádoucí. Koneckonců nemůžeme vědět, jestli kůň nekouše nebo zda po něm pes přece jen nechňapne. Tak proč podstupovat zbytečné riziko!

Jak je jasně patrné, psi sledují chování majitelky a zjišťují, že nehrozí žádná nebezpečí. Jejich zvědavost roste, takže se záhy odváží prvního váhavého kontaktu, když si sami od sebe troufnou až k plotu. Důležité je zachovávat při tréninku se zvířaty na pastvě maximální obezřetnost. Koně i krávy mohou na hlučné psy zareagovat splašeně a utéci. Důsledkem je, že

budeme muset hledat jiné místo k výcviku, protože místní dobytek začne reagovat nervózně, jakmile jen spatří psa. Psům hrozí nebezpečí od elektrických ohradníků, které bývají běžné kolem výběhů s koňmi i kravami. Bylo by hrozné, kdyby pes - jako odměnu za svou odvahu - dostal elektrickou ránu, když by se příliš přiblížil k ohradníku. Pokud si nejsme jisti, měli bychom raději dodržovat patřičnou vzdálenost. I to úplně stačí k tomu, aby pes přivykl pohledu na koně a krávy.

Obrázek 3: Auto s přívěsem na koně!

Když takový povoz jede po hrbolaté polní cestě, pořádně to rachotí. Také v této situaci zůstane málokterý pes nezúčastněný. Zvláště pokud se v ní ocitne popr-

vě. Aby k tomu nedošlo v nevhodnou dobu, radím majitelům, aby náhodu předběhli. Jistě i někde poblíž vás je nějaká koňská stáj, kde používají podobné přívěsy. Až budete mít čas, zajděte se tam se psem projít. Pod časovým tlakem se ovšem takový trénink provádět nedá!

Na počátku tréninku by se pes rozhodně neměl dostat do úzkých. Majitelé na fotografiích pracují s pokročilými psy, kteří už mají spoustu zkušeností s podněty okolního prostředí. V tom případě je možno se odvážit psa přivést i do více stresující situace. U nezkušeného psa by však totéž mohlo být hodně nebezpečné. Za určitých okolností by pes v panice mohl skočit do plotu nebo dokonce pod auto. V každém případě by si však tento moment uchoval v paměti jako odstrašující zážitek, který by rozhodně neměl

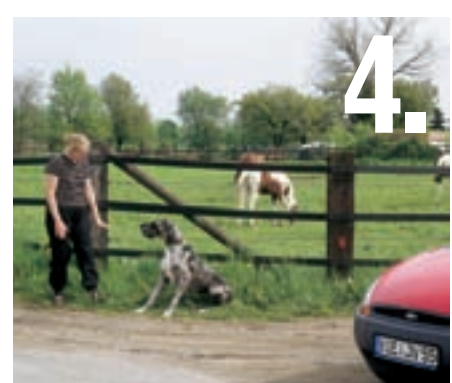
sebemenší pozitivní výukový efekt. Přesvědčte se tedy, že váš pes má ve chvíli, kdy se k vám blíží auto s přepravníkem, kolem sebe dost místa, a vydatně ho chvalte, pokud zachová klid.

Obrázek 4: Poslušnost a rušivé podněty!

Zná už váš pes důvěrně auta projíždějící kolem něj a nevěnuje jim ani pohled? V tom případě můžete začít s nácvikem poslušnosti za rušivých podnětů. Tato německá doga pracuje za ztížených podmínek: na jedné straně se pasou koně, ze zadu přijíždí auto, a teď se má ještě nechat odložit. Pozitivní je, že se skutečně soustředí jen na rozkaz své psovodky a nenechá se rozptylovat ani koňmi, ani autem. Tohoto stavu lze dosáhnout jen citlivým a důsledným tréninkem.

Že by to u vašeho psa nefungovalo? Nevěšte hlavu. Procvičujte hlasové povely nejprve v klidném prostředí bez rušivých vlivů a postupně zvyšujte působení těchto podnětů. Řím se také nepodařilo postavit za jeden den a váš pes potřebuje čas, aby si posílil svůj nervový systém.

Dobrá výchovná metoda – co to je?

Důležité je, že ani při tomto výcviku nesmíte svého psa vystavovat nebezpečí. Cviky spojené s osaměním psa byste měli ve sporných případech provádět v bezrizikovém prostředí. Nevýhodou je třeba i blízkost elektrického ohradníku. Nenechávejte svého psa samotného tam, kde v jeho blízkosti jezdí auta. Ohrozilo by to účastníky silničního provozu a také psa samotného.

Obrázek 5: Traktor!

To, co venkovského psa nejspíš nechá v absolutním klidu, může toho městského úplně vyvést z míry. Pokud bydlíte ve městě a váš pes je důvěrně obeznámen jen s ostatními dráty, výtahy, betonovými plochami a masami lidí, rozhodně byste se s ním někdy měli vypravit na venkov. Nejlépe dokonce vícekrát. Ve venkovském prostředí je mnoho podnětů, které budou vašemu psu zcela neznámé. Proto se skvěle hodí k posilování jeho nervového systému. Traktor se lžíci zvednutou vysoko do výšky není impozantní jen opticky, ale navíc ještě vydává strašně zvuky. Na psa tedy najednou působí hned několik podnětů, které musí zpracovat. Abyste ho podpořili, jděte prostě jen dál, jako by se nic nestalo. Traktor ignorujte, nevěnujte mu ani ždíbec pozornosti: váš pes tak nabude přesvědčení, že ta věc je zcela neškodná. Pokud vám skutečně důvěřuje, bude se orientovat na vás. Pokud však začne zmatkovat, rozhodně byste ho neměli trestat, ale jen se vrátit několik tréninkových kroků zpátky. V takovém případě

ještě zjevně není připraven a potřebuje více pracovat na samých základech. Přezkoušejte zvukové povely v prostředí bez rušivých vlivů. Konfrontujte svého psa s méně impozantními podněty a později zkuste zinscenovat setkání s traktorem ještě jednou. Pokud nabudete dojmu, že tuto úlohu sami nezvládnete, neváhejte a vyhledejte radu zkušeného výcvikáře.

Obrázek 6: Moped!

Při pohledu na něj se některým psům zrychluje puls. Rachotí, je hlučný, ani příliš velký, ani příliš rychlý, takže mno-

hé psy přímo provokuje k pronásledování. Ale kupodivu ani řidiči mopedů nemívají rádi, když se za nimi řítí běsnící psi, a tak záměrně cvičím všechny psy na to, aby mopedy, motorčky a jiné motorizované dvoukolky přehlíželi. Psi je sice musí respektovat, aby před ně nevběhli, ale rozhodně na ně nesmějí skákat ani je pronásledovat.

Protože pracujeme na veřejných silnicích, výcvik probíhá na straně odvrácené od silnice. Zpočátku musí ve chvíli, kdy kolem projíždí jezdec na mopedu, sedět, potom stát a nakonec jít u nohy psovoda. Nesmí při tom ani štěkat, ani se vrhat k mopedu. I v tomto případě se vyplatí se s řidičem mopedu předem domluvit. Náhodně projíždějící řidiči se z pochopitelných důvodů neradi nechávají zneužít jako sparingpartneři bujných psů. Nacvičujte nejprve v prostředí, kde nehrozí žádné riziko (bez silného provozu, málo kolemjdoucích) a postupte dál teprve po dosažení slušných tréninkových úspěchů v reálných každodenních situacích.

A teď vzhůru do přírody! Využijte krásného počasí a vydejte se společně se svým psem na výpravu. Jistě se setkáte ještě s mnoha jinými podněty, které vám mohou pomoci při výchově vašeho čtyřnohého přítele. Draci poletující ve vzduchu, horkovzdušné balony, lyžaři? Kdo životem prochází s otevřenými očima, narazí na spoustu výzev, které může se svým psem zdolávat. Společně pak můžete také prožívat radost z toho, jak vzájemná důvěra mezi vámi a vašim psem den ode dne roste.

I. Henzeková